

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 523
Din 11.112015

Dosar nr: 200/2015

Petiția nr: 2220/25.03.2015

Petent: G. M.

Reclamat: M. P. și P.R. C. Z.

Obiect: articol de presă cu caracter antisemit, care a născut comentarii antisemite

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și sediul petentului

I.1.1. G.M., cu domiciliul în

I.2. Numele și sediul reclamatului

I.2.1. M.P. și P.R.C. Z., cu domiciliul de corespondență la sediul

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea vizează afirmațiile antisemite cuprinse într-un articol de presă intitulat, ” Din dosarele securității, cazul Goran. Turnător în România, spion în Țara Sfântă”, dar și reacțiile cititorilor postate online *“Adevărata identitate a lui Goran: Iar “Goran” și-a îndeplinit și continuă să-și îndeplinească sarcinile trasate de partid și securitate, ajungând într-o funcție la care nici angajatorii săi nu sperau că o va ocupa, președinte al Asociației Scriitorilor Israelieni de Limba Română. Normal că numele său civil este altul, respectiv Goldemberg Mosari. Dar câți evrei nevinovați sau neubitori de comuniști au plătit cu sânge, lacrimi, durere, torturi, foamete și înjosiri multumită mușcăturilor veninoase ale zâmbitorului Goran, putem afla doar în cele mai ascunse coșmaruri care bântuie, poate subconștientul informatorului trădător Goldenberg Mosari ”.*

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților în data de 19.05.2015, respectiv 16.06.2015.

3.2. La ambele termene, a fost prezent redactorul Șef al Ziarului Puterea, dl. R. P..

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Sesizarea vizează afirmațiile antisemite cuprinse într-un articol de presă intitulat, ” Din dosarele securității, cazul Goran. Turnător în România, spion în Țara Sfântă”, dar și reacțiile cititorilor postate online *“Adevărata identitate a lui Goran: Iar “Goran” și-a îndeplinit și continuă să-și îndeplinească sarcinile trasate de partid și securitate, ajungând într-o funcție la care nici angajatorii săi nu sperau că o va ocupa, președinte al Asociației Scriitorilor Israelieni de Limba Română. Normal că numele său civil este altul, respectiv Goldemberg Mosari. Dar câți evrei nevinovați sau ne iubitori de comuniști au plătit cu sânge, lacrimi, durere, torturi, foamete și înjosiri mulțumită mușcăturilor veninoase ale zâmbitorului Goran, putem afla doar în cele mai ascunse coșmaruri care bântuie, poate subconștientul informatorului trădător Goldenberg Mosari ”.*

Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul, redactorul Șef al ziarului, susține că a doua zi a șters toate comentariile de pe site.
4.2.2. Raportat la conținutul articolului, acesta susține că nu cuprinde elemente antisemite sau discriminatorii.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reține conținutul unui articol de presă cu caracter antisemit, care a născut comentarii antisemite.

5.2. În drept, Colegiul trebuie să analizeze afirmațiile făcute din perspectiva echilibrului dintre principiul libertății de exprimare și dreptul la respectarea demnității umane și a nediscriminării (art. 2 alin. (1), art. 15 și art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată).

5.3. Astfel, potrivit art. 15 al O.G. nr. 137/2000R și actualizată: *„constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, **orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere intimidante, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acesteia/acestui a la o rasă, naționalitate, etnie, religie,** infectare HIV, categorie socială sau categorie defavorizată, ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia/acesteia”.*

5.4. În raport cu protecția demnității umane și dreptul la nediscriminare, art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 dispune că *„Prevederile prezentei ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”.*

5.5. Totuși, libertatea de exprimare nu este un drept absolut, limitele sale fiind stabilite în art. 10 alin. (2) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, după cum urmează: *“orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare”,* precizându-se în mod expres limitele acestui drept în alineatul 2 al aceluiași articol: *“exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru ... protecția reputației sau a drepturilor altora.”*

5.6. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie să fie **prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să

îndeplinească anumite condiții: să fie previzibilă și accesibilă), **să urmărească un scop legitim, să fie necesară într-o societate democratică și să fie proporțională cu scopul urmărit** (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

5.7. Raportat la **prima cerință**, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000. De asemenea, Constituția României în art. 1 alin. (3) consacră garantarea demnității omului ca valoare supremă a legii fundamentale și a democrației.

5.8. Apreciem că **textele normative în cauză sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

5.9. Scopul legitim urmărit constă în protecția demnității umane a petentului.

5.10. Pe de altă parte, în contextul **dreptului de a nu fi spus discriminării** și sub acest din urmă aspect, corelativ unui tratament injust, ostil, umilitor sau degradant, trebuie reținut elementul de apreciere al criteriului de la care, un comportament reprobabil are a fi calificat ca ostil, injust până la tratament degradant, astfel cum au statuat instanțele de contencios european, fosta Comisie pentru Drepturile Omului și Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Acest element de apreciere este unul variabil, în funcție de circumstanțele cauzei și de efectele aplicării lui, în raport cu sexul, vârsta, starea de sănătate a victimei și alte asemenea elemente referitoare la situația victimei.

5.11. După cum a spus fosta Comisie, expresia „tratamente degradante” are în vedere atingeri grave ale demnității umane, astfel că o măsură care este de natură să coboare statutul social al unei persoane, situația sau reputația ei, poate fi considerată a constitui un asemenea tratament, dacă ea atinge „un anumit grad de gravitate”. (Comisia Europeană pentru Drepturile Omului, 14 decembrie 1973, *Asiatiques d’Afrique Orientale c. Royaume-Uni*, DR nr.78-B, p.55; a se vedea, printre altele, Irlanda împotriva Regatului Unit al Marii Britanii, Decizia din 18 ianuarie 1978, Seria A nr. 25, pag. 65, paragraful 162).

5.12. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, **tratamentul a fost calificat ca fiind "degradant" dacă a cauzat victimelor sentimente de teamă, de neliniște și de inferioritate, de natură a le umili și a le înjosi** (a se vedea, în acest sens, Kudla împotriva Poloniei [MC], Cererea nr. 30.210/96, paragraful 92, ECHR 2000-XI).

5.13. Pentru a decide dacă un anumit tratament este sau nu degradant în sensul art. 3 al Convenției, Curtea examinează dacă scopul aplicării lui este acela de a umili sau înjosi victima și dacă, prin efectele produse, a fost adusă o atingere personalității acesteia, într-o manieră incompatibilă cu art. 3 (a se vedea, în acest sens, *Raninen împotriva Finlandei*, Decizia din 16 decembrie 1997, Reports 1997-VIII, pag. 2.821-22, paragraful 55). Cu toate acestea, absența unui asemenea scop nu ar putea exclude într-o manieră definitivă constatarea unei încălcări a art. 3 (a se vedea, în acest sens, *Peers împotriva Greciei*, Cererea nr. 28.524/95, paragraful 74, CEDO 2001-III).

Ori, în cazurile de încălcarea a demnității umane prin discriminare nu este relevantă existența unei intenții și nici a unei victime în concret.

5.14. Raportat la speță, reținem că afirmațiile reclamatului sunt incidente art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale; art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003; art. **2 alin. (1)** și **art. 15** din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Declarațiile cuprinse în articolul publicat sunt discriminatorii, creează o atmosferă ostilă, degradantă și umilitoare la adresa petentului, făcând aluzii nepotrivite prin asocierea acestuia cu securitatea.

De asemenea, comentariile iscate sunt de natură a aduce atingere demnității persoanei. Chiar dacă reclamatul a șters a doua zi articolul de pe site-ul publicației, comentariile nu au întârziat să apară.

Astfel, cititorii au avut o reacție dură la adresa evreilor, aceștia fiind numiți "jidani", "rabini jechoși", "sataniști blestemați"

5.15. Colegiul director are în vedere prevederile directivelor Uniunii Europene în domeniu, care solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Proporționalitatea se poate asigura prin acordarea graduală a amenzii, în funcție de gravitatea faptei, între limitele stabilite de lege.

Pentru considerentele de mai sus, Colegiul director constată săvârșirea faptei de discriminare constând în încălcarea demnității umane a persoanelor de origine potrivit art. 15 din O.G. 137/2000, republicată, fapt pentru care aplică sancțiunea cu avertisment.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate intră sub incidența art. 2 alin. 1 și art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință);
2. Sancționarea reclamațiilor cu avertisment, potrivit art. 5 alin 2 și art. 7 alin. 3 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare (cu 5 voturi pentru și unul împotriva ale membrilor prezenți la ședință);
3. Consiliul recomandă părții reclamate să manifeste mai multă prudență în afirmații și, în felul acesta, să evite să aducă atingere demnității umane, indiferent de categoria vizată.
4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MANOLE FLORIN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 11.12.2015

Redactat și motivat Asztalos Csaba Ferenc
Angelica Paraschiv

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Verificat SCSRP